

Codi:	20769
Assignatura:	TEORIES DE LA COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL
Tipus d'assignatura:	troncal
Nº de crèdits:	5
Professorat:	Patrícia Lázaro i Pernias – Llengua: català
Quatrimestre:	1r semestre

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA:

L'assignatura se centrarà en l'anàlisi de les diferents perspectives amb les que actualment s'aborda l'estudi del sistema de la comunicació audiovisual. Per a dur a terme aquesta anàlisi serà necessari aprofundir en els corrents teòrics i paradigmes que orienten les tendències, els objectes d'estudi i els mètodes de recerca en la comunicació audiovisual.

TEMARI:

BLOC 1: LES TEORIES DE LA COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL

- La teoria en la recerca científica: concepte
- La teoria de la comunicació de masses:
 - la comunicació audiovisual com a objecte d'estudi
 - característiques de les teories de la comunicació: multidisciplinarietat i caràcter cíclic
- El paper de la teoria i els paradigmes en la recerca i en la interpretació de la realitat

BLOC 2: PRINCIPALS PARADIGMES DE LA COMUNICACIÓ

- De la Mass Communication Research a la Socio-semiòtica

BLOC 3: ANÀLISI DE LA COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL. ÀMBITS D'ESTUDI I TENDÈNCIES

- L'estudi de les indústries de la comunicació audiovisual:
 - els sistemes comunicatius
 - aspectes polític-econòmics de la indústria de la comunicació
 - canvis tecnològics
 - revisions històriques.
- L'estudi de l'emissor i els processos productius:
 - sociologia de l'emissor
 - el concepte de gatekeeper
 - el newsmaking i les rutines productives als mitjans audiovisuals
 - l'eficàcia del comunicador.
- L'estudi del missatge i els productes comunicatius
 - observatoris de la programació (ràdio i TV)
 - les anàlisis de continguts i les anàlisis textuais
 - les teories del discurs (gèneres)
 - la recerca experimental i la metodologia de l'anàlisi instrumental

- L'estudi de la recepció i els efectes
 - estudi dels processos perceptius
 - teories dels efectes: dels efectes a curt termini als efectes de llarg termini
 - usos i gratificacions
 - estudis culturals i etnografies de consum
- L'estudi de les audiències
 - estudis d'audiència
 - recerca sobre estils de vida
 - proves d'acceptació de programes
 - estudi de les actituds
- Altres recerques:
 - comunicació aplicada
 - cultura de masses i indústries culturals
 - filosofia de la comunicació

BIBLIOGRAFIA

BÀSICA:

BERRIO, Jordi (ed.): *Un segle de recerca sobre comunicació a Catalunya*. Servei de Publicacions, UAB, 1997.

CASETTI, Francesco; DI CHIO, Federico: *Análisis de la televisión. Instrumentos, métodos y prácticas de investigación*. Barcelona: Paidós, 1999

McQUAIL, Denis: *Introducción a la teoría de la comunicación de masas*. Barcelona: Paidós, 1999 (3ª edició revisada i ampliada)

RODRIGO ALSINA, Miquel: *Los modelos de la comunicación*. Madrid: Tecnos, 1995

WOLF, Mauro: *La investigación de la comunicación de masas. Crítica y perspectivas*. Barcelona: Paidós, 1991

COMPLEMENTÀRIA:

BUNGE, Mario: *La investigación científica*. Barcelona: Ariel, 1985.

CEBRIÁN HERREROS, Mariano: *Información audiovisual: concepto, técnica, expresión y aplicaciones*. Madrid: Síntesis, 1995

FERGUSON, M; GOLDING, P (eds.): *Economía política y estudios culturales*. Barcelona: Bosch, 1998

JENSEN, Klaus Bruhn: *La semiótica social de la comunicación de masas*. Barcelona: Bosch, 1997

LEDO, Margarita; KROHLING, Margarida (eds.): *Comunicación audiovisual: Investigación e formación universitarias. Actas do II Coloquio Brasil-Estado Español de Ciencias da Comunicação*. Universidade de Santiago de Compostela, 1999.

MATTELART, Armand; MATTELART, Michèle: *Historia de las teorías de la comunicación*. Barcelona: Paidós, 1997

McQUAIL, Denis; WINDAHL, Sven: *Modelos para el estudio de la comunicación colectiva*, EUNSA, 1997.

MORAGAS, Miquel de (ed.): *Sociología de la comunicación de masas*. Barcelona: Gustavo Gili, 1982

MUÑOZ, Blanca: *Cultura y comunicación. Introducción a las teorías contemporáneas*. Barcelona: Barcanova, 1989

RODA FERNÁNDEZ, Rafael: *Medios de comunicación de masas. Su influencia en la sociedad y en la cultura contemporáneas*. Madrid: CIS, 1989.

RODRÍGUEZ BRAVO, Àngel: "La investigación aplicada: una nueva perspectiva para los estudios de la recepción", a *Anàlisi*, 2003, núm. 30, pp.17-36.

SAPERAS, Enric: *Introducció a les teories de la comunicació*. Barcelona: Pòrtic, 1992

WIMMER, Roger D.; DOMINICK, Joseph R.: *La investigación científica de los medios de comunicación. Una introducción a sus métodos*. Barcelona: Bosch, 1996.

WOLF, Mauro: *Els efectes socials dels mitjans de comunicació de masses*. Barcelona: Pòrtic, 1992

- també:
Tesis doctorals
Articles de recerca en revistes especialitzades
Bibliografia específica de cada àmbit, que es facilitarà al llarg del curs

METODOLOGIA DOCENT:

TEORIA

Les sessions expositives en les que s'aniran desenvolupant els continguts bàsics del temari, es complementaran amb sessions en les que els estudiants hauran de participar de forma activa tot exposant a la classe les reflexions i opinions sobre els temes tractats i les lectures que s'estiguin fent. També s'exposaran materials audiovisuals que resultin significatius pels temes que s'estiguin treballant.

PRÀCTIQUES:

No n'hi ha.

SISTEMA D'AVALUACIÓ:

L'avaluació del curs dependrà del mètode que decideixin seguir els estudiants. Hi haurà una avaluació continuada que suposarà el seguiment regular del curs. En cas que algun estudiant no pugui o no vulgui assistir regularment a classe hi haurà una avaluació final.

- **Avaluació continuada:** caldrà, com ja s'ha dit, assistir i participar de forma habitual a les classes de l'assignatura. A més, s'haurà de preparar un dossier de curs. No caldrà fer l'examen final si el dossier de curs s'avalua positivament. Si no es presenta dossier de curs en primera convocatòria, en segona convocatòria caldrà acollir-se a examen final.

El dossier de curs tindrà dues parts. La primera part recollirà les reflexions que els estudiants vulguin fer a partir de les qüestions tractades a classe seguint el temari, així com també fragments d'articles, llibres, o altres materials (referències a pel·lícules, pàgines web, etc.) que es vulguin relacionar amb els continguts teòrics desenvolupats i, evidentment, els comentaris que aquests fragments i les seves relacions suscitin en l'estudiant. Aquest mètode de treball el sotmetrem a discussió durant el curs per tal de fer-ne el seguiment de la seva eficàcia.

La segona part del dossier consistirà en l'anàlisi d'una recerca actual (finalitzada en els darrers anys) sobre comunicació audiovisual, que s'hagi desenvolupat en algun dels departaments de la facultat (o altres facultats de l'estat). Caldrà que aquesta anàlisi descrigui el tipus de recerca (objecte d'estudi, mètode, etc) i, sobretot, que la situï en el context de les tendències d'investigació de la comunicació audiovisual que treballem a classe.

- **Avaluació final:** s'haurà de fer un examen teòric final en el que es recolliran els continguts tractats al llarg del curs. L'examen es realitzarà en la data assenyalada a tal efecte per la secretaria de la facultat. La segona convocatòria contemplarà examen final per a aquells que no hagin presentat treball en primera convocatòria.

ALTRES QÜESTIONS

El nombre de persones que integraran els grups per fer el dossier de curs, així com les dates d'entrega del dossier es pactaran amb els alumnes un cop començat el curs. La professora impartirà les classes en català.

Data, 14 de juliol de 2005

Signatura del Cap del Departament